

Oponentský posudek diplomové práce

The Historical Museum of Bosnia and Herzegovina: Preservation of a Modernist Gem in Sarajevo

Student: Bc. Verda Mesihović

Vedoucí práce: doc. Ing. arch. Tomáš Efler, Ph.D.

Téma:

Tématem práce je návrh revitalizace budovy Historického muzea v Sarajevu, kulturní památky reprezentující architekturu poválečného modernismu v Bosně a Hercegovině (postaveno 1963, chráněno od 2012). Budova má v současnosti nedostatečnou kapacitu, některé části jsou navíc zchátralé. Navržený stavební program počítá se zřízením konferenčního a kulturního centra s auditoriem, s rozšířením prostor pro depozitáře a provozního zázemí.

Popis práce:

Diplomantka rozdělila svou práci na několik částí. Delší, textová, zahrnuje následující: *Úvod a kontext*, zasazující předmětnou budovu do souvislostí dějin architektury státu; *analýzu*, identifikující silné a slabé stránky budovy; reprodukce *originálních plánů*; *analýzu současného stavu*, jež fotograficky zachycuje problematické partie budovy a *reference* ke dvěma srovnatelným stavbám. Zhruba třetinu rozsahu zabírá hlavní část *Museum historicum Bosniae et Herzegovina* s diplomantčinými návrhy (půdorysy, řezy atd.). Seznam bibliografických referencí zahrnuje 23 položek, a to výlučně online dostupných zdrojů.

Hodnocení:

Autorka počítá se zahraničním čtenářem a její uvedení do dějin architektury Bosny a Hercegoviny lze jen přivítat. Text je přehledný, pěkně se čte, velmi instruktivní je též mapový a ilustrační doprovod. Ocenit je třeba též popis budovy muzea a připojenou SWOT analýzu, stejně jako reprodukce historických plánů. Tuto historiografickou část pokládám paradoxně za zdařilejší než část, kde se autorka projevuje jako architektka. Její fotodokumentace zanedbaných částí budovy není logicky provázaná s částí, kde navrhuje vlastní úpravy: čtenář postrádá vizualizace zamýšlené podoby míst, jejichž současný stav pokládá autorka za nevyhovující. Uvolnění historických interiérů pro výstavní prostory a návštěvnické zázemí je jistě záslužné, ale není ani naznačeno, jak budou tyto části vypadat po revitalizačním zásahu. V nadpisu práce se objevuje termín „preservation“, ale žádné specificky památkářské metody a postupy v autorčině návrhu nejsou detailněji zmíněny. Rovněž tak chybí popis technického řešení propojení původní budovy s nově navrženou přístavbou, jakož i zdůvodnění zvoleného stylového (výtvarného) řešení nových prvků. Nedostatečná je též funkční analýza anexu: autorka navrhuje do přístavby suterénu 28 (!) malých depozitárních místností – pro jaké artefakty jsou určeny, na základě jakých podkladů autorka definovala jejich půdorys a kapacitu? Co nová knihovna? Budou všechny tituly dostupné prezenčně, nebo bude sklad knih oddělen od čítárny? Kde bude slibované konferenční centrum? Ve výsledku tak lze hodnotit hlavně to, nakolik jsou autorčiny obrázky „pěkné“, což je nepochybně škoda.

Závěr:

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení **C**.

V Bruselu 30. 5. 2024

doc. PhDr. Martin Horáček, Ph.D., Ústav památkové péče Fakulty architektury VUT v Brně

Opponent's assessment of the diploma thesis

The Historical Museum Bosnia and Herzegovina: Preservation of a Modernist Gem in Sarajevo

Student: Bc. Verda Mesihović

Supervisor: Assoc. Prof. Ing. arch. Tomáš Efler, Ph.D.

Subject:

The topic of the thesis is a proposal for the revitalization of the building of the Historical Museum in Sarajevo, a cultural monument representing the architecture of post-war modernism in Bosnia and Herzegovina (built in 1963, protected since 2012). The building currently has insufficient capacity and some parts are dilapidated. The proposed building programme envisages the establishment of a conference and cultural centre with an auditorium, an extension of the depository and operational facilities.

Description of work:

The graduate divided her work into several parts. The longer, textual part includes the following: *Introduction and context*, placing the building in the context of the country's architectural history; *analysis*, identifying the building's strengths and weaknesses; reproductions of the *original drawings*; an *analysis of the current state*, which photographically depicts problematic areas of the building; and *references* to two comparable buildings. About a third of the volume is taken up by the main section *Museum historicum Bosniae et Herzegovina* with the graduate's design proposals (floor plans, sections, etc.). The list of bibliographical references includes 23 items, solely from sources available online.

Evaluation:

The author counts on a foreign readership and her introduction to the history of architecture in Bosnia and Herzegovina can only be welcomed. The text is clear and easy to read, and the accompanying maps and illustrations are very instructive. The description of the museum building and the SWOT analysis, as well as the reproduction of historical plans, are also to be appreciated. Paradoxically, I consider this historiographical part to be more successful than the part where the author reveals herself as an architect. Her photographic documentation of the neglected parts of the building is not logically linked to the part where she proposes her own modifications: the reader misses the visualisations of the intended appearance of the places whose current state the author considers unsatisfactory. The freeing up of historic interiors for exhibition spaces and visitor facilities is certainly meritorious, but there is no indication of how these parts will look after the revitalising intervention. The term "preservation" appears in the title of the thesis, but no specific conservation methods and practices are mentioned in detail in the author's essay. The technical solution for connecting the original building with the newly designed extension is also lacking explanation, as well as the justification for the chosen stylistic (artistic) solution for the new elements. The functional analysis of annexes is insufficient as well: the author proposes 28 (!) small depository rooms in the extension of the basement – what artefacts are they intended for, on the basis of what data did the author define their floor plan and capacity? What about the new library? Will all the titles be available for consultation, or will the book storage be separate from the reading room? Where will the promised conference center be located? As a result, the main thing to assess is how "pretty" the author's drawings are, which is undoubtedly a shame.

Conclusion:

I recommend the thesis for defense and suggest a grade of **C**.

In Brussels, 30 May 2024

Assoc. Prof. PhDr. Martin Horáček, Ph.D., Department of Architectural Conservation, Faculty of Architecture, Brno University of Technology